

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
Development of APPEA Learning Management to Promote
Creative Writing Ability in Grade 4 Students

สิริญา สุลอง^{1*} ปาลิดา สายรัตทอง พัฒนพิชัย² เชิดชัย อุดมพันธ์³ จุฑา ธรรมชาติ⁴
Sirinya Sulong^{1*} Palida Sairatthong Patanapichai² Cherdchai Udomphan³
Juta Tammachart⁴

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

² ดร., อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำสาขาการสอนภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำสาขาสาขาวิชาการวิจัยและประเมิน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

* ผู้ประสานงาน: ai.sirin20@gmail.com

¹ Master's degree students, Master of Education program in Curriculum and Instruction
Faculty of Education, Prince of Songkla University.

² Dr., Lecturer in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Prince of Songkla University.

³ Assistant Professor Dr., Lecturer in Thai Language Teaching,
Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University.

⁴ Assistant Professor Dr., Lecturer in Research and Evaluation,
Faculty of Education, Prince of Songkla University.

* Corresponding Author: ai.sirin20@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนบ้านกุวิง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จำนวน 16 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA มีค่าคะแนนความเหมาะสมอยู่ระหว่าง 4.33 - 5.00 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบอัตนัย มีค่าความยากตั้งแต่ 0.40 - 0.46 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 - 0.23 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบแผนการทดลองหนึ่งกลุ่มวัดสองครั้ง (The One Group Pretest-Posttest Design) ใช้สถิติ t-test แบบ Dependent ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 กระตุ้นความคิด (Activate) ขั้นที่ 2 นำเสนอความรู้ (Present) ขั้นที่ 3 ฝึกการเขียน (Practice) ขั้นที่ 4 ขยายความรู้ (Expand) และขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้ความรู้ (Application) 2) ผลของการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า คะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบ APPEA ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were to (1) develop APPEA learning management in order to promote creative writing ability in grade 4 students, and 2) compare the creative writing ability before and after the experiment using APPEA learning management in grade 4 students. The research samples were selected using the cluster random sampling technique. There were 16 students from grade 4 in the

second semester of the academic year 2023. The research tools were: (1) learning plans using APPEA learning management, (2) a creative writing test with the item difficulty from 0.40 - 0.46, the discrimination from 0.20 - 0.23, and the reliability of 0.92. The one-group pretest-posttest design employed dependent t-test statistics. The result were revealed as follows: (1) the results developed of APPEA learning management to promote creative writing ability in grade 4 students can be synthesized in 5 steps consisting of 1) Activate 2) Present 3) Practice 4) Expand, and 5) Apply, (2) the results of the comparison of creative writing ability in the periods before and after the experiment using learning management to promote creative writing ability in grade 4 students showed that the scores of students after the instruction were higher compared to the score before the lesson which was at .05 level of statistical significance.

Keywords: APPEA learning management, creative writing ability, studying effective

บทนำ

การเขียนเป็นทักษะการใช้ภาษาที่แสดงออกเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ อารมณ์ จินตนาการ ข้อเท็จจริง เหตุการณ์ต่าง ๆ ของตนเองออกมาเป็น ลายลักษณ์อักษร เป็นวิธีการสื่อสารที่เป็นหลักฐานสำคัญทางกฎหมาย ซึ่งอาจปรากฏในรูปแบบของ งานเขียน ประเภทร้อยแก้วหรือร้อยกรอง เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจ (Khasanah, 2015; เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต, 2534; ปาริชาติ รัตนบรรณสกุล, 2548; ศิวกานต์ ปทุมสุติ, 2548; พองจันทร์ สุขยิ่งและคณะ, 2550) ดังนั้นการเขียนถือเป็นการสื่อสารหรือการถ่ายทอดความคิด และ เรื่องราวเพื่อสื่อความหมายที่สำคัญ พร้อมทั้งสามารถสร้างการเรียนรู้หรือแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อ ตนเองและสังคม

ทั้งนี้การคิดถือเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการเขียนมาก เพราะการที่ผู้เรียนจะถ่ายทอดเรื่องราวหรือ สิ่งต่าง ๆ ผ่านการเขียนได้นั้น จะต้องอาศัยกระบวนการทางสมองให้เกิดเป็นความคิดที่สามารถสื่อ ความหมายและมีประโยชน์ ดังที่ Krulik & Rudnick (1993) กล่าวว่า การคิดเป็นความสามารถ (Ability) ที่จะเข้าถึงหรือนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้องจากเนื้อหาที่กำหนด ดังนั้นผู้เรียนต้องรู้จักสร้าง

ความคิดเชิงนามธรรม มีการตรวจสอบความถูกต้องทางความคิด ผึกฝนการอธิบายและยืนยันข้อสรุปของตนเอง เพื่อให้เกิดเป็นความคิดใหม่ที่สามารถนำมาเรียงร้อยถ้อยคำผ่านงานเขียน ซึ่งการที่จะทำให้ผู้เรียนสร้างความคิดเชิงนามธรรมนำไปสู่การเขียนได้นั้น ผู้เรียนควรที่จะผึกฝนพัฒนาการคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากความคิดสร้างสรรค์เป็นลักษณะหรือกระบวนการคิดของสมองที่ไวต่อปัญหา ทำให้สามารถคิดแบบอเนกนัยหลายทิศทาง หลายแง่หลายมุม นอกเหนือไปจากลำดับขั้นตอนการคิดอย่างเป็นปกติธรรมดา ด้วยการเชื่อมโยงความคิดหรือสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างความคิดตั้งแต่สองสิ่งเข้าด้วยกัน หรือด้วยการผสมผสานความคิดที่มีอยู่ แล้วจัดระเบียบของความคิด เพื่อให้ได้ความคิดริเริ่มหรือความคิดต้นแบบที่แปลกใหม่ มีคุณค่าและมีประโยชน์ (Guilford, 1967) โดยทฤษฎีพัฒนาทางสติปัญญาของ Piaget (1969) ได้กล่าวว่า พัฒนาการของเด็กในช่วงวัย 10 - 12 ปี ซึ่งกำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นวัยที่เริ่มมีสัญญาณบ่งชี้ว่าการคิดแบบนามธรรมเริ่มพัฒนาชัดเจน สามารถอ่านออก เขียนได้ เข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน จำแนกแยกแยะคำ ประโยค เรื่องราว พร้อมทั้งรู้จักศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ โดยใช้ความคิดอย่างลึกซึ้งและซับซ้อน เริ่มใช้วิธีวิเคราะห์คิดเปรียบเทียบและคิดเชิงนามธรรม มีการขยายความรู้เกี่ยวกับคำและข้อความที่เห็นเป็นนามธรรมมากขึ้นสามารถคิดหาเหตุผลนอกเหนือไปจากสิ่งแวดล้อมที่ประสบ ด้วยเหตุผลนี้จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาทางความคิด นำไปสู่การพัฒนาการทางภาษาที่ส่งผลต่อการสื่อสารทางภาษาอย่างมีคุณค่าและเป็นประโยชน์

สำหรับการจัดการศึกษาในประเทศไทยก็ตระหนักถึงความสำคัญของการเขียนและการคิด ดังที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จึงได้กำหนดให้มีสาระการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นสาระสำคัญประการหนึ่งที่จะพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นเยาวชนของชาติให้มีคุณภาพทางความคิดและทักษะการสื่อสารในฐานะผู้ส่งสาร โดยบรรจุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในสาระที่ 2 การเขียน และระบุมাত্রฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้จากการพิจารณาตัวชี้วัดของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในสารระดังกล่าว พบว่า หนึ่งสิ่งที่จะต้องผึกฝนให้เกิดแก่ผู้เรียนคือการเขียนสื่อสารและการเขียนเรื่องตามจินตนาการเชิงสร้างสรรค์ โดยมีตัวชี้วัดที่มุ่งหวังให้นักเรียนเกิดความสามารถในการเขียน ได้แก่ ท 2.1 ป.4/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อใช้พัฒนางานเขียน และ ท 2.1 ป.4/7 เขียนเรื่องตามจินตนาการ จากการที่มีตัวชี้วัดในหลักสูตรสะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต้องมีความสามารถในการเขียนสื่อสาร รู้จักการ

เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด จนนำไปสู่การเขียนเรื่องตามจินตนาการเชิงสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ทั้งนี้จากผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ความสามารถด้านภาษาไทย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 ในปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2565 พบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละอยู่ในกลุ่มคุณภาพระดับพอใช้ โดยมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่กำหนด ซึ่งเมื่อพิจารณาตัวชี้วัดเป็นรายข้อทำให้ทราบว่าตัวชี้วัด ท 2.1 ป.3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ ที่เป็นตัวชี้วัดทางการเขียนมีคะแนนร้อยละอยู่ในระดับคุณภาพควรปรับปรุง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร ทำให้มีคลังคำศัพท์ภาษาไทยน้อยนำไปสู่การไม่สามารถเชื่อมโยงความคิด เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวในงานเขียนได้อย่างสมบูรณ์ สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาทางการเขียนอย่างเร่งด่วน เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การเขียนที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เรียกว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพราะการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะช่วยพัฒนาผู้เรียน 2 ด้าน คือ การฝึกทักษะการคิดและการเขียนที่ต้องได้รับการกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์และจินตนาการ จนทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นความคิดของตนเอง (สมพร ตอยยิปี, 2554) ซึ่งสำหรับการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นเป็นการแสดงออกถึงความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับบุคลิกลักษณะของคน สัตว์และสิ่งแวดล้อมหรือประสบการณ์ของผู้เขียนที่มีความแปลกใหม่ไปจากเดิมหรือมีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง ไม่ได้ลอกเลียนแบบผู้อื่น โดยนำมาเรียบเรียงเป็นภาษาเขียนที่ถูกต้องและเหมาะสม ตามประเภทของเนื้อหา เพื่อที่จะสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจ (Torrance, 1962; ปาริชาติ รัตนบรรณสกุล, 2548 ; เกศินี จุฑาวิจิตร , 2552; ณัฐนิชา จิตตะคาม, 2561; ถวัลย์ มาศจรัส, 2552)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ทำให้ทราบว่ากระบวนการคิดมีผลต่อการเขียน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษารูปแบบการสอนที่มีฐานในการพัฒนาการคิด เพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้ 1) รูปแบบการสอนกระบวนการคิดอุปนัย (Inductive Thinking Instructional Model) ที่เชื่อว่าการคิดเป็นสิ่งที่สอนได้ และเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและข้อมูล 2) รูปแบบการสอนช่วยในการจำ (Mnemonics Model or Memory Assisted) ที่เน้นการพัฒนาการคิดและความจำ ผ่านการเชื่อมโยงข้อมูลที่รับมาใหม่กับความรู้เดิมโดยใช้ภาพ และเสียงเป็นสื่อ 3) รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของ Gagne

(Gagne's Instructional Model) ที่ให้ความสำคัญกับการฝึกคิดวิเคราะห์และตีความ โดยเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิม ถือเป็นการให้แนวการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านการให้ข้อมูลย้อนกลับและเสริมแรง และ 4) รูปแบบการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: โมเดลซิปปา หรือรูปแบบการประสานห้าแนวคิด (CIPPA Model) ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง และพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้แก่ กระบวนการคิด กระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และกระบวนการแสวงหาความรู้ จากลักษณะรูปแบบการสอนข้างต้นยังพบว่าการพัฒนาการคิดส่วนใหญ่มักมีการเชื่อมโยงความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมเนื่องจากการเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่องและการเรียนรู้ความรู้ใหม่ต้องอาศัยความรู้เก่าเป็นพื้นฐาน ตามที่หลักการสอนตามทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาได้เสนอแนวทางว่า การสอนสิ่งใดให้กับเด็ก ควรเริ่มจากสิ่งที่เด็กคุ้นเคยหรือมีประสบการณ์มาก่อนแล้วจึงเสนอสิ่งใหม่ที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเก่า การทำเช่นนี้จะช่วยให้กระบวนการซึมซับและจัดระบบความรู้ของเด็กเป็นไปด้วยดี (ทิตินา แชมมณี, 2564) นอกจากนี้การให้แนวทางการเรียนรู้ ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิม และสร้างองค์ความรู้ใหม่ ทั้งนี้การให้ข้อมูลย้อนกลับ ถือเป็นการสะท้อนผลจากการฝึกฝน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของความรู้ และเพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ โดยผู้เรียนต้องผู้ปฏิสัมพันธ์และเชื่อมโยงข้อมูลกับสิ่งแวดล้อมโดยรอบและบุคคลอื่น ๆ ในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองและได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ตามที่ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ได้กล่าวว่า ผลของการเรียนรู้จะมุ่งเน้นไปที่กระบวนการสร้างความรู้ (Process of Knowledge Construction) และการตระหนักรู้ในกระบวนการนั้น เป้าหมายการเรียนรู้ต้องมาจากการปฏิบัติงานจริง ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นผู้จัดกระทำกับข้อมูลต่าง ๆ และจะต้องสร้างความหมายให้กับสิ่งนั้นด้วยตนเอง (Joyce & Weil, 2009; ทิตินา แชมมณี, 2564)

การที่ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านการจัดกระทำข้อมูลด้วยตนเอง และการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมด้วยตนเองนั้น สอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ของตนเองและโลกภายนอก ซึ่งในทฤษฎีนี้มีแนวคิดพื้นฐานที่แบ่งเป็นสองประเภท คือ Cognitive Constructivism โดยมีรากฐานแนวคิดจาก Piaget ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากการลงมือกระทำ โดยใช้กระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา และ Social Constructivism ที่มีรากฐานมาจาก Vygotsky ซึ่งมีแนวคิดที่สำคัญเกี่ยวกับ “การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม” โดยผู้เรียนจะสร้างความรู้ผ่านทางการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น (ทิตินา แชมมณี, 2564; อัญชลี ดั่งด้อยและอัมรินทร์

อินทรีย์อยู่, 2557) ผู้วิจัยจึงนำทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) มาเป็นตัวกำหนดแนวทางในการสังเคราะห์และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองและไปถึงระดับศักยภาพของช่วงวัยได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัย จึงเป็นเหตุผลที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยมีการสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้จากรูปแบบการสอนที่อยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ ๆ รู้จักจัดระบบความคิดและสามารถนำความคิดนั้นไปใช้ในงานเขียนของตนให้มีความหลากหลาย พร้อมทั้งเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักในคุณค่าของการคิด อันจะนำไปสู่ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สมมติฐานการวิจัย

ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA ส่งผลให้เกิดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนและหลังเรียนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบทดลอง (Experimental Designs) ใช้แบบแผนการทดลองหนึ่งกลุ่มวัดสองครั้ง (The One Group Pretest-Posttest Design) ซึ่งเป็นรูปแบบการทดลองที่มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง แล้วพิจารณาความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม

2. ประชากรและตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่อยู่ในศูนย์เครือข่ายพญาตานี อำเภอมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านกาแลบือชา โรงเรียนชุมชนบ้านกะมียอ โรงเรียนชุมชนบ้านกรือเซะ โรงเรียนบ้านตันหยงลุโล๊ะ โรงเรียนบ้านบานา โรงเรียนเมืองปัตตานี โรงเรียนชุมชนบ้านยูโย โรงเรียนบ้านกุวิง โรงเรียนบ้านจือโระ โรงเรียนบ้านจะรังบองอ และโรงเรียนบ้านปาเราะ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีผู้เรียนไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร จำนวน 370 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนบ้านกุวิง อำเภอมือง จังหวัดปัตตานี จำนวน 16 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย เพื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ของบุญชม ศรีสะอาด (2554) พบว่า มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ระหว่าง 4.66 - 5.00 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

3.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาภาษาไทย จำนวน 3 แผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) เรื่อง โรงเรียนของฉัน 2) เรื่อง บ้านแสนสุข และ 3) เรื่อง ชุมชนของเรา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมด้วยแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.33 - 5.00 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

3.3 แบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบบอัตนัยจำนวน 3 ข้อ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงรายข้อ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.70-1.00 จากนั้นไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน และนำผลมาวิเคราะห์ ค่าความยากง่าย (P_E) โดยวิธีของวิทนีและซาเบอร์ (Whitney and Sabers) มีค่าตั้งแต่ 0.40 - 0.46 ค่าอำนาจจำแนก (D) โดยวิธีของวิทนีและซาเบอร์ (Whitney and Sabers) มีค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.23 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ (α) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach) เท่ากับ 0.92

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการศึกษาประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA ที่พัฒนาขึ้นโดยการนำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วมาใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนบ้านกุวังอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จำนวน 16 คน โดยมีขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ 1) ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 และดำเนินการขออนุญาตรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (เลขที่การรับรอง: psu.pn.2-081/66) 2) ดำเนินการทดสอบก่อนการทดลองโดยใช้แบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 1 ครั้ง ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง 3) ดำเนินการทดลองจัดการเรียนรู้แบบ APPEA จำนวน 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 4) ดำเนินการทดสอบหลังการทดลองโดยใช้แบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 1 ครั้ง ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง 5) เก็บรวบรวมผลคะแนนที่ได้จากแบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป 5) วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้ ปัญหา ข้อเสนอแนะต่าง ๆ สรุปผล และอภิปรายผล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากแบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในช่วงก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติวิเคราะห์ t-test แบบ Dependent

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สรุปได้ว่า การสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มี 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นกระตุ้นความคิด (Activate) ขั้นตอนที่ 2 ขั้นนำเสนอความรู้ (Present) ขั้นตอนที่ 3 ขั้นฝึกการเขียน (Practice) ขั้นตอนที่ 4 ขั้นปรับขยายความรู้ (Expand) และขั้นตอนที่ 5 ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ (Application)

โดยผลการประเมินความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบ APPEA มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ระหว่าง 4.66 - 5.00 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลัง

การจัดการเรียนรู้แบบ APPEA ของกลุ่มตัวอย่าง

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	30	16	10.82	3.56	14.772*	.05
หลังเรียน	30	16	17.75	2.64		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนเฉลี่ย 10.82 คะแนนเต็ม 30 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.56 และความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเฉลี่ย 17.75 คะแนนเต็ม 30 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.64 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการใช้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า คะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากการสังเคราะห์องค์ประกอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านแนวคิด ด้านภาษา และด้านคุณค่า นำไปสู่การสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ

APPEA 5 ขั้นตอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยลักษณะเด่นของการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA ในแต่ละขั้นมีดังนี้ ขั้นที่ 1 กระตุ้นความคิด (Activate) ผู้เรียนมีความสนใจในกิจกรรม เนื่องจากผู้สอนใช้สื่อที่มีความหลากหลาย ได้แก่ รูปภาพ การใช้คำถาม บทสนทนา เรื่องสั้น และตัวอย่างเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นสิ่งที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดแนวคิดที่หลากหลายจากเรื่องที่กำหนดในกิจกรรม ผ่านการแลกเปลี่ยนความรู้ และความคิด โดยใช้กระบวนการกลุ่ม นอกจากนี้การใช้สื่อที่มีความเกี่ยวข้องกับบริบทของผู้เรียน หรือเป็นสิ่งที่ผู้เรียนคุ้นชินทำให้ผู้เรียนเกิดการทบทวนความรู้เดิม เกิดความกล้าแสดงออกในการตอบคำถามหรือการแสดงความคิดเห็นในกิจกรรม ขั้นที่ 2 นำเสนอความรู้ (Present) เป็นการให้แนวและเสริมการเรียนรู้ในการเขียน โดยการนำเสนอเนื้อหา และคำศัพท์ใหม่จากสื่อการเรียนรู้ โดยผู้เรียนสามารถบอก หรือเขียนคำศัพท์ การสร้างประโยคที่มีใจความสมบูรณ์ จนนำไปสู่การเขียนเรื่องสั้นจากสถานการณ์ที่กำหนดได้ ขั้นที่ 3 ฝึกการเขียน (Practice) ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนผ่านกิจกรรมส่งเสริมการเขียน โดยเริ่มต้นจากการนำคำศัพท์มาสร้างเป็นประโยค นำไปสู่การเขียนเรื่องราวจากภาพตามที่กำหนด โดยใช้แนวคิดของตนเอง ในการสร้างสรรค์เรื่องราวเขียนของตนเอง พร้อมทั้งรู้จักการเขียนคำนำเพื่อสร้างความสนใจแก่ผู้อ่านสนใจเรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมาย ขั้นตอนที่ 4 ขยายความรู้ (Expand) ผู้เรียนฝึกการนำเสนอผลงานการเขียน รู้จักการแสดงความคิดเห็น การแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน จากคำถามที่สื่อถึงการเห็นคุณค่าของสิ่งที่อยู่รอบตัว และฝึกการใช้คำอุทานตามสถานการณ์ต่าง ๆ และขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้ความรู้ (Application) ผู้เรียนรู้จักการเขียนคำขวัญที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม สามารถอภิปรายข้อบกพร่อง บอกวิธีแก้ไข รู้จักการให้เหตุผล และอภิปรายของสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง บุคคลอื่น และสังคมได้

ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวสอดคล้องกับ Piaget (1969) และ ทิศนา ขัมมณี (2564) ที่กล่าวว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่องและการเรียนรู้ความรู้ใหม่ต้องอาศัยความรู้เก่าเป็นพื้นฐาน การนำเสนอความรู้หรือเนื้อหาใหม่ของครูผู้สอน ที่สามารถเป็นแนวทางการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเองนำไปสู่การฝึกฝนพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยตนเอง ตามที่หลักการสอนตามทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาได้เสนอแนวทางว่า การสอนสิ่งใดให้กับเด็ก ควรเริ่มจากสิ่งที่เด็กคุ้นเคยหรือมีประสบการณ์มาก่อนแล้วจึงเสนอสิ่งใหม่ที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเก่า การทำเช่นนี้จะช่วยให้กระบวนการซึมซับและจัดระบบความรู้ของเด็กเป็นไปด้วยดี นอกจากนี้ควรมีการสะท้อนผลจากการฝึกฝน เป็นขั้นที่ครูให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลปฏิบัติกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกมาว่ามีความถูกต้องหรือไม่ อย่างไร และเพียงใด และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้

ฝึกฝนการนำความรู้ ความเข้าใจของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้เกิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองและได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ตามที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) และอัญชลี ด่วงด้อยและอัมรินทร์ อินทร์อยู่ (2557) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ว่าผู้เรียนต้องรับผิดชอบการเรียนรู้จากการแสวงหาความรู้ นำไปสู่สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านการลงมือปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น ทำให้ค้นพบความรู้หรือข้อมูลใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากเดิมนั้นก็จะเกิดการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน จนสามารถสร้างความรู้ใหม่หรือมโนทัศน์ เช่น สร้างความคิด คำจำกัดความ และข้อสรุปที่ตนเองเข้าใจ สามารถจดจำได้ยาวนาน และเป็นความรู้ที่คงทน

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า คะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่า การจัดการเรียนรู้แบบ APPEA สามารถส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้จริง เมื่อผู้วิจัยนำทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) มาปรับใช้ในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA โดยผู้เรียนมีการตอบคำถาม สรุปบทสนทนา เติมหรือเขียนเรื่องราวที่กำหนด แลกเปลี่ยนแนวคิด หรือคำศัพท์ต่าง ๆ สะท้อนผล และสรุปความรู้ที่ได้รับจากการฝึกปฏิบัติการเขียนผ่านกระบวนการกิจกรรมกลุ่ม พบว่า ผู้เรียนจะมีการช่วยเหลือ หรือเติมเต็มแนวคิด ซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง จนนำไปสู่การกล้าแสดงออกในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ตามที่ทิตินา แคมมณี (2564) ได้กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construction of Knowledge) ซึ่งนอกจากผู้เรียนจะต้องเรียนด้วยตนเองและฟังตนเอง ยังต้องฟังการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับเพื่อน บุคคลอื่น ๆ และสิ่งแวดล้อมรอบตัวด้วย รวมทั้งต้องอาศัยทักษะกระบวนการ (Process Skills) ต่าง ๆ จำนวนมากเป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้ นอกจากนั้นการเรียนรู้จะเป็นไปอย่างต่อเนื่องได้ดี หากผู้เรียนอยู่ในสภาพที่มีความพร้อมในการรับรู้ และเรียนรู้ มีประสาทการรับรู้ที่ตื่นตัว ไม่เฉื่อยชา ซึ่งสิ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพดังกล่าวได้ก็คือ การให้มีการเคลื่อนไหวทางกาย (Physical Participation) ผู้วิจัยจึงได้สร้างกิจกรรมให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางกาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัวในการเรียนรู้ โดยลักษณะการเรียนรู้ในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA ผู้เรียนจะมีการออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน ไม่ว่าจะเป็น การเล่นเกมเพื่อแข่งขันกันตอบคำถาม เช่น กิจกรรม “เป่ายิงฉุบ” การแข่งขันแต่งประโยค และการออกมานำเสนอผลการฝึกปฏิบัติการเขียน เป็นต้น ผ่านการร่วมมือของ

ผู้เรียนในกลุ่มของตนเอง เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดแนวคิด ประสบการณ์ และมุมมองของผู้เรียนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน จนสามารถสร้างองค์ความรู้ของตนเองไปสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นรายบุคคลต่อไป

นอกจากนี้ในการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่นำเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน และในชุมชน ซึ่งเป็นบริบทใกล้ตัวของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ถ่ายทอดความรู้ผ่านงานเขียนที่มีความสร้างสรรค์ จากความรู้ประสบการณ์ และบริบทเดิมที่ตนเองคุ้นเคย โดย อธิยา กองไชย (2565) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้จากสถานการณ์จริงหรือการจัดการเรียนรู้ที่ใช้บริบทเป็นฐาน สามารถช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงการเรียนรู้ในชีวิตประจำวันได้ เพราะเป็นการเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัว ทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ และยังสามารถทำให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ กำหนดสถานการณ์หรือบริบทใกล้ตัวที่เกี่ยวข้องกับมโนทัศน์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เกิดความสงสัย นอกจากนี้ นิชกานต์ สฤณีไพศาล (2560) ยังได้กล่าวว่าการกระตุ้นผู้เรียนให้คิดและค้นหาคำตอบผ่านการปฏิบัติกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับบริบท ประสบการณ์ ความรู้เดิมที่มีอยู่ และร่วมกันสะท้อนคำตอบที่ได้ผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แล้วนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น ๆ จะทำให้เกิดกระบวนการคิดที่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน และบรรลุจุดมุ่งหมายในแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้เป็นการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิด การแก้ปัญหา การคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เมื่อนำสื่อการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกับบริบทผู้เรียน พบว่าผู้เรียนเกิดการตอบโต้ และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน โดยสังเกตได้จากการตอบคำถาม ถึงแม้ว่าลักษณะคำตอบที่ได้จะเป็นภาษามลายู ซึ่งเป็นภาษาหลักที่ผู้เรียนใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน แต่ผู้เรียนก็ได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาคำถามของผู้เรียนในลักษณะดังกล่าว โดยการแปลความหมายของสิ่งที่ผู้เรียนตอบเป็นภาษาไทย จากนั้นให้ผู้เรียนอ่านตามซ้ำ ๆ จนเกิดความเข้าใจ และเขียนคำตอบบนกระดานด้วยภาษาไทย จนสามารถนำคำตอบดังกล่าวไปเป็นส่วนหนึ่งในการเขียนได้ นอกจากนี้เมื่อผู้วิจัยได้ทำลักษณะเช่นนี้ในการจัดการเรียนรู้ พบว่าผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการสื่อสารภาษาไทยมากขึ้น และเริ่มที่จะตอบคำถามเป็นภาษาไทยมากขึ้น โดยสอดคล้องหลักการพื้นฐานของการศึกษา ในเรื่องของการใช้ภาษาแม่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ที่มีการเริ่มจากสิ่งที่ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ไกลตัวออกไปหรือสิ่งที่ไม่รู้จักไปทีละขั้น จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะปรับสภาพจากสังคม วัฒนธรรมที่บ้านไปสู่สังคมภายนอก จากภาษาที่บ้านไปสู่ภาษาที่โรงเรียน จากภาษาพูดไปสู่ภาษาเขียน และจากภาษาท้องถิ่นที่ใช้ในชีวิตประจำวันไปสู่ภาษาราชการหรือภาษาไทยที่ไม่คุ้นเคยได้อย่างมั่นใจ (สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ, 2552)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เมื่อผู้สอนนำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรดำเนินไปตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดและไม่สามารถสลับขั้นตอนได้ เนื่องจากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA เป็นการพัฒนาองค์ความรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน เริ่มจากการพัฒนาทางความคิด เพื่อให้เกิดการคิดเชิงสร้างสรรค์ การฝึกกระบวนการสร้างแนวคิดผ่านการกระตุ้นความคิดและการนำเสนอเนื้อหา การฝึกการปฏิบัติการเขียนเพื่อพัฒนาด้านภาษา การสะท้อนผลร่วมกันเพื่อเติมเต็มแนวคิดและคุณค่าในงานเขียน จนนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 งานวิจัยครั้งนี้เป็นการแสดงข้อมูลความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนไม่ได้ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารเป็นหลัก ดังนั้น ครูผู้สอน หรือโรงเรียน สามารถนำการจัดการเรียนรู้แบบ APPEA ไปศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้เรียนใช้ภาษาไทยในการสื่อสารเป็นหลัก เพื่อเป็นการแสดงข้อมูลที่แตกต่างในการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กชกร เสมาทอง. (2560). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเทคนิค KWDL. *วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม*. 9(2), 80-96.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2552). *การเขียนสร้างสรรค์ ทางสื่อสิ่งพิมพ์: Idea ดี ๆ ไม่มีวันหมด*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ณัฐนิชา จิตตะคาม. (2561). *การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนแบบซินเนคติกส์ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี]*. www.repository.rmutt.ac.th/

- ถวัลย์ มาศจรัส. (2552). *การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อการศึกษาและอาชีพ*. อักษร
 ทิศนา แหมมณี. (2564). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
 (พิมพ์ครั้งที่ 25). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิชกานต์ สฤทธิไพศาล. (2560). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับเทคนิค
 การใช้ คำถามระดับสูงเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทาง
 วิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 1 [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยบูรพา]. [www.so02.tci-thaijo.org/index.php/banditvijai/Article
 /view/249716/170869](http://www.so02.tci-thaijo.org/index.php/banditvijai/Article/view/249716/170869)
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุริยาสาสน์
 ปาริชาติ รัตนบรรณสกุล. (2548). *การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์*. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัย
 ราชภัฏสวนสุนันทา.
- พองจันทร์ สุขยิ่งและคณะ. (2550). *ศิลปะการเขียนอย่างมืออาชีพ*. อักษรเจริญทัศน์.
 ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. ศิริวัฒนา อินเตอร์พรีนท์.
 ศิวกานต์ ปทุมสุติ. (2548). *การเขียนสร้างสรรค์ไม่ยากอะไรเลย*. นวสาส์นการพิมพ์.
- สมพร ดอยยี่ปี. (2554). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์เทเรซา หนองจอก. กรุงเทพฯ [ปริญญานิพนธ์การศึกษา
 มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]*
https://ir.swu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/758/1/Somporn_To.pdf
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของ
 เด็กในการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญ*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์, สาเหะอับดุลเลาะ อัลยุฟรี, แวมายี ปารามัล, มิรินด้า บุรุงโรจน์, ยูเนี่ยนสา
 สมิต้า สาเมา, รุสดี มาซอ และ สรัญญา กฤษณานวัตร. (2552). *การพัฒนานโยบายการ
 เรียนการสอนภาษาไทยในจังหวัดชายแดนภาคใต้*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. (2534). *การเขียนสำหรับสื่อการสื่อสาร*. ศูนย์การพิมพ์ดวงกมล.

- อัญชลี ดั่งด้อย และ อัมรินทร์ อินทร์อยู่. (30 – 31, พฤษภาคม, 2557). การสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ. ใน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม(ประธาน). *การประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมครั้งที่ 6 [Symposium]*, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- อิชยา กองไชย. (2565). การจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน Context Based Learning. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 8(6), 443- 449.
- Guilford, J.P. (1967). *The Nature of Human Intelligence*. Hill Book.
- Joyce, B. & Weil, M. (2009). *Models of teaching* (8th ed.). Pearson Education, Inc.
- Khasanah, N. (2015). *IMPROVING STUDENTS' WRITING ABILITY OF DESCRIPTIVE TEXT THROUGH WRITE PAIR SHARE TECHNIQUE*. Submitted to the English Education Department as a Partial Fulfillment of the Requirements [Bachelor thesis].
<https://repository.ump.ac.id/5266/>
- Krulik, S. & Rudnick, J. A. (1993). *Reasoning and Problem –Solving: A Handbook for Elementary School Teachers*. Allyn and Bacon.
- Piaget, Jean. (1969). *The Psychology of the Child*. Evanston and London.
- Torrance, E.P. (1962). *Guiding of Ceative Taient*. Prentice Hall.